

KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Katedra/Ústav: Ústav dějin křesťanského umění

Posudek vedoucího/vedoucí diplomové práce

jméno vedoucího/vedoucí Doc. PhDr. Martin Zlatohlávek, PhD.

Autor/autorka práce: Elena Babich
 Studijní program/obor: Historické vědy, Dějiny evropské kultury
 Název práce: Vnímání "divého muže" v Čechách v letech 1511-1612
 Vedoucí práce: Doc. PhDr. Martin Zlatohlávek, PhD.
 Rozsah práce: 84 stran bez Obrazové přílohy

1. Kritické zhodnocení

Kritéria hodnocení	splňuje bez výhrad	splňuje s drobnými připomínkami	splňuje s výhradami	Nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	☒	☐	☐	☐
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	☐	☒	☐	☐
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	☒	☐	☐	☐
Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednota poznámkového a kritického aparátu	☐	☒	☐	☐

Zpracování příloh	☐	☒	☐	☐
Celková typografická úprava	☒	☐	☐	☐
B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich dosažení	☒	☐	☐	☐
Práce stanovených cílů dosahuje	☒	☐	☐	☐
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	☒	☐	☐	☐
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	☒	☐	☐	☐
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá jí	☐	☒	☐	☐
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	☒	☐	☐	☐
C. Celkový přínos práce Tuto část je vhodné rozvést v bodě 5.				
	ano		ne	
Práce je kompilační prací	☐	☒		
Práce se zabývá dosud nezpracovaným tématem	☒	☐		
Práce přináší nové poznatky	☒	☐		
Práce navrhuje nové metodické přístupy	☐	☒		
Práce má metodologický/teologický přínos	☒	☐		
D. Průběh zpracování práce				
	ano		ne	
Autor/ka pravidelně konzultovala s vedoucím práce	☒	☐		
Autor/ka přicházela se samostatnými tvůrčími podněty	☒	☐		

Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy))

Autorka této diplomové práce si zadala zajímavé téma "divého muže" nebo lépe řečeno "divých lidí" a zvláště to, jak byli taková přijímána v české společnosti 16. století. Od dob středověku do období raného novověku došlo totiž k zásadní proměně: "divý muž" jako bájná bytost středověkých představ formulovaných různým způsobem (slovně i výtvarně) se proměnil v "člena evropské společnosti". Autorka se nejprve v přehledu zajímá o onoho středověkého "divého muže", jakým způsobem byl popisován a jakým způsobem byl vnímán. Období v českém prostředí, v němž analyzuje vnímání těchto zvláštních lidí, vymezila rokem 1511, kdy vyšel Vokabulář Jana Vodňanského a kde je poprvé pojednán "divý muž" ve "smířlivém pohledu", a rokem 1512, kdy zemřel císař Rudolf II. a kdy se uzavřela určitá společensko - kulturní kapitola českých dějin. V tomto období byl totiž jinak společensky vnímán člověk podobný divému muži, tedy ochlupeného vzhledu, ale kterého se podařilo "kultivovat" a zařadit do společenských struktur. Společnost 16. století ještě nevěděla, že nepřirozené ochlupení člověka je způsobeno vzácnou chorobou. Vnímání tohoto "zvláštního živočišného druhu" autorka této diplomové práce potom popisuje v různých společenských a vzdělanostních vrstvách. Zajímá ji lidová společnost, zabývala se teologickými úvahami o "divém muži", právě tak i názory lékařů a panovníků, jako představitelů celé společnosti. Zvláštní kapitola pak věnovala zobrazování "divého muže", tedy vnímání "divého muže" výtvarnými umělci. Autorka došla k důležitým závěrům, že "divý muž" byl v prostředí české lidové kultury, která ovšem ovlivňovala i měšťanské a částečně i šlechtické prostředí, vnímán jako "symbol přirozeného chaotického stavu a protiklad kulturnosti". Teologové raného novověku již o něm nepsali jako o d'áblu či zrůdě, ale v tolerantnějším pohledu na něj shledávali "podobné rysy se svatými poustevníky, šťastnými divochy, satyry nebo byl považován za podivuhodného božího tvora". Rodina Petra Gonzálese, která byla postižena vzácnou chorobou ochlupení celého těla, poskytla lékařům konce 16. století možnost vnímat postavu "divého muže" jako "trpícího vrozenou melancholií". Pro panovníky, v našem případě především pro císaře Rudolfa II., byl "divý muž", ztělesněný právě Gonzalesem, kuriozitou, zázrakem přírody, důkazem existence jiné rasy. Vyšší společenské vrstvy se pokusily "divého muže", konkrétně Petra Gonzálese, kultivovat, tedy zařadit do dvorské společnosti. Autorka diplomové práce správným způsobem ukázala na několika společenských vrstvách 16. století v českých zemích, jak se v případě vnímání "divého muže" proměňovalo vnímání člověka i světa, v němž člověk raného novověku žil. V tom je její práce objevná a zasluhuje pozornosti, a určitě by bylo dobré, kdyby se tématu věnovala intenzivněji dále. Vytknout lze jen určité drobnosti. Občasné chyby ve stylistice a větné stavbě jsou dány jistě autorčinou národností a teprve postupným poznáváním české řeči. Správně odlišila Prameny a Literaturu, ale tituly v Pramenech by měla citovat přesněji, konkrétně edice starých textů. Otázkou je, zdali tištěné práce jako např. Augustinovu O boží obci lze považovat za Pramen.

3. Otázky a náměty práce k diskuzi při obhajobě

--

Doporučení práce k obhajobě	doporučuji
------------------------------------	-------------------

Návrh doporučení k obhajobě: doporučuji, nedoporučuji

Datum: 10. ledna 2017

Podpis: